

husholdnings Gennemførelse, at vi ikke gøre Statens Kassebeholdning større, end den behøver at være.

Der er meget i vore Dage, som gør det vanskeligt for Staterne i det hele at klare sig. Jeg skal ikke følge det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) ud i en Sammenligning mellem vor Statsgæld og de andre Staters Statsgæld, fordi jeg tror, at Forudsætningerne paa mange Punkter ere saa meget forskellige, at den Sammenligning ikke faar nogen overvættets Værdi. Men jeg skal gøre den almindelige Bemærkning, idet jeg slutter, at der gælder for omtrent alle Europas Stater det samme, som gælder for os, at i vore Dage trænger der sig Krav paa til Statskassen fra to Sider, som begge næsten synes umættelige. Fra den ene Side komme de sociale Krav, og dem tror jeg, man er nødt til at imødekomme. Vi have ogsaa gennemført mange sociale Love herhjemme, realiseret mange humane Bestræbelser, vi have givet Love om Alderdomsforsørgelse, om Sygekasser, om Tilskud til Skolevæsenet, Hjelpekasser, Arbejdsløsheds-kasser, Tuberkulosens Bekæmpelse, Børnehjem og Opdragelsesanstalter, og vi tale nu om Enkeforsørgelse o. s. v. Alt dette er sociale og humane Krav, som bestandig kræve flere og flere Penge af Statskassen, og her maa vi ogsaa yde meget. Og een Ting er sikker, at her kan der aldrig nogen Sinde gøres et Skridt tilbage. Fra alle Sider vil man erkende, at man hverken i dette Land eller i noget andet Land kan gøre noget Skridt tilbage paa den sociale og humane Lovgivnings Omraade. De Krav, som her en Gang ere rejste og gennemførte, kræve med ubønhørlig Styrke de Penge, som maa ydes, for at de kunne tilfredsstilles, og man kommer bestandig til at gaa videre. Samtidig kræver Militærvæsenet i de fleste Stater flere og flere Penge, og det viser sig efterhaanden umuligt baade for de smaa og store Stater at tilfredsstille begge Krav. Ogsaa dette, at der fra to Sider presses paa for at faa Penge ud af Statskassen, bør mane Folke-repræsentanterne til at være forsigtige. Fyld ikke Statskassen alt for rundeligt, Pengene komme meget hurtigt ud af den igen.

K. M. Klausen: Den Tale, vi før hørte af det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), gav et lyst og fortrøstningsfuldt Billede af den finansielle Situation her i Landet. Den Tale mindede meget om en Tale, vi hørte af af-

døde Finansminister Vilhelm Lassen, jeg tror, det var den Gang, han forelagde de store Lønningslove. Han betegnede den Gang den finansielle Stilling her i Landet som sund og god, og han brugte stærkt fremhævet dette Udtryk: Vi have en stærk Statskasse her i Danmark. Naar afdøde Finansminister Vilhelm Lassen udtalte sig saa rosende den Gang om den finansielle Stilling kastede han derved en Glans over vort Land, men jeg tror egentlig, at hans Hensigt dermed den Gang var at kaste Glans over Systemskiftet. Det havde altsaa vist sig, at man under Systemskiftet havde kunnet føre en Statshusholdning saaledes, at man kunde sige, at vi havde en stærk Statskasse her i Landet.

Afdøde Vilhelm Lassen havde ogsaa den Gang nogen Ret til at sige dette, thi det var gode Tider. For det første havde de Skattelove, som Venstre havde gennemført, begyndt at virke saaledes, at Ejendoms-skylden gav en Indtægt, jeg tror af 5 Mill. Kr., Formue- og Indkomstskatten af over 9 Mill., Toldskatterne flød rigeligt ind i Statskassen, og der var vedtaget Love, som havde forhøjet Taksterne for Jernbanerne, Taksterne for Portoen og Betalingen for Klasselotterisedler. Alt det var betydelige Indtægtskilder, som var tilflydte Statskassen under Systemskiftet, og den Gang udtalte Finansminister Vilhelm Lassen, at ikke alene var det Staten, der sad godt i det, men de private Erhverv blomstrede, og i det hele mente han, at Tilstanden var saa sund og god, som vi kunde ønske, den skulde være.

Hele dette lyse Billede er hurtigt blevet ændret. Vi se, hvorledes de private Erhverv ere stagnerede, navnlig Industrien, Skibsfarten og Handelen. Vi have set, hvorledes Arbejdsløsheden har bredt sig uhyggeligt ud over vort Land, saa at mange Tusinde Mennesker tvinges til at gaa arbejdsløse. Vi have set, hvorledes Kommunerne ligefrem stønne under de Byrder, som lægges paa dem, hvorledes den ene Kommune efter den anden maa gøre store Laan, og hvorledes man maa forhøje de kommunale Skatter rundt omkring i vort Land. Og nu viser det samme Billede sig for Statens Vedkommende, at vi mangle de Penge, som ere nødvendige, for at Statens Drift kan føres. Det er ikke mere end 15 Maaneder siden, at Statens Kassebeholdning var naaet op til det store Tal 50 Mill. Kr., og nu faa vi at vide, at det staar meget daarligt til, at Statskassens disponible Midler ere borte, og at det har været nødvendigt at overtrække Statens